

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 03 0 K 012064 19 Kž 2
Sarajevo, 02.09.2019. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Slavka Pavlovića kao predsjednika vijeća, Ismete Mujanović i Sonje Radošević kao članova vijeća, uz sudjelovanje Mevlide Šeta kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženih S.S. i M.S., zbog krivičnog djela Razbojništvo iz člana 289. stav 2., u vezi sa stavom 1. i članom 31. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, a protiv optuženog M.S. i zbog krivičnog djela Nedožvoljeno držanje oružja ili eksplozivnih materija iz člana 371. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o žalbama branitelja optuženih S.S. i M.S. izjavljenim protiv presude Kantonalnog suda u Tuzli broj 03 0 K 012064 17 K 2 od 16.11.2018. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 02.09.2019. godine, u prisustvu federalnog tužitelja Dragana Stupara, optuženih S.S. i M.S. i njihovih branitelja, S.F.H. i S.Ć., donio je

R J E Š E N J E

Žalbe branitelja optuženih S.S. i M.S. se uvažavaju, pa se presuda Kantonalnog suda u Tuzli broj 03 0 K 012064 17 K 2 od 16.11.2018. godine ukida i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Kantonalnog suda u Tuzli broj 03 0 K 012064 17 K 2 od 16.11.2018. godine, koja je donesena na osnovu zaključenog sporazuma o priznanju krivnje, optuženi S.S. i M.S. oglašeni su krivim za krivično djelo Razbojništvo iz člana 289. stav 2. u vezi sa stavom 1. i članom 31. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (KZ FBiH), a optuženi M.S. i za krivično djelo Nedožvoljeno držanje oružja ili eksplozivnih materija iz člana 371. stav 1. KZ FBiH, pa je sud optuženom M.S. na osnovu članova 54. stav 1., 42., 43. i 49., a u odnosu na krivično djelo Razbojništvo iz člana 289. stav 2. u vezi sa stavom 1. KZ FBiH i uz primjenu članova 50. tačka b) i 51. stav 1. tačka d) KZ FBiH, utvrdio za krivično djelo Razbojništvo iz člana 289. stav 2. u vezi sa stavom 1. KZ FBiH kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 6 (šest) mjeseci i za krivično djelo Nedožvoljeno držanje oružja ili eksplozivnih materija iz člana 371. stav 1. KZ FBiH

kaznu zatvora u trajanju od 4 (četiri) mjeseca, te ga na osnovu člana 54. stav 2. tačka b) KZ FBiH, osudio na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 9 (devet) mjeseci, dok je sud optuženog S.S. na osnovu članova 42., 43., 49., 50. tačka b) i 51. stav 1. tačka d) KZ FBiH osudio na kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 6 (šest) mjeseci. Na osnovu člana 57. stav 1. KZ FBiH u izrečenu kaznu optuženima je uračunato vrijeme provedeno u pritvoru od 21.11.2013. godine do 09.04.2014. godine. Na osnovu člana 78. KZ FBiH optuženom M.S. je izrečena sigurnosna mjera oduzimanja predmeta izvršenja krivičnog djela, te su oduzeti automatska puška tip „AK-47 kalašnjikov“ marke „CZ M 70 AB2“, cal 7,62x39 mm, fabričkog broja ..., na tijelu i poklopcu i broja ... na nosaču klipa i zatvaraču, dva okvira, pištolj marke „CZ M 57“ bez fabričkog broja i bojevi meci preostali nakon vještačenja, 55 bojevih metaka cal 7,62x39 mm i 15 bojevih metaka nakon vještačenja cal 7,62x25 mm. Na osnovu člana 202. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH) optuženi su solidarno obavezani da naknade troškove krivičnog postupka o čijoj visini će biti odlučeno posebnim rješenjem u smislu člana 200. stav 2. ZKP FBiH. Na osnovu člana 212. stav 3. ZKP FBiH, optuženi su solidarno obavezani da naknade štetu oštećenom G.P. u iznosu od ... KM u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti presude, dok je oštećeni Z.P. upućen da imovinskopravni zahtjev može ostvariti u parničnom postupku.

Protiv ove presude žalbu su izjavili branitelj optuženog S.S., advokat S.F.H. iz T. i branitelj optuženog M.S., advokat S.Ć. iz T.

Žalbom branitelja optuženog S.S. navedena presuda se pobija zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka i pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja s prijedlogom da se žalba uvaži i pobijana presuda preinači te, kako navodi u žalbi, postupi u skladu sa članom 299. tačka b) ZKP FBiH i meritorno donese presuda kojom se optuženi oslobađa od krivične odgovornosti za djelo koje mu je stavljeno na teret koje nije počinio, a zbog očiglednog nedostatka dokaza koji izvan svake razumne sumnje dokazuju krivicu optuženog i neuračunljivosti optuženog ili pak da se pobijana presuda ukine i prvostepenom sudu naloži provođenje zakonitog kompletnog postupka u predmetnoj krivičnopravnoj stvari izvođenjem svih dokaza optužbe i odbrane i na temelju toga da donese zakonitu presudu.

Branitelj optuženog M.S. žalbom pobija navedenu presudu zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačke d) i k) ZKP FBiH, povrede krivičnog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, odluke o troškovima postupka i imovinskopravnom zahtjevu, s prijedlogom da se žalba uvaži i pobijana presuda ukine i održi pretres pred ovim sudom ili da se pobijana presuda preinači tako da se optuženi M.S. oslobodi od obaveze plaćanja troškova krivičnog postupka, a oštećeni upute na parnični postupak. U žalbi je tražio da optuženi i njegov branitelj budu obavješteni o sjednici vijeća ovog suda.

Kantonalni tužitelj je dostavio odgovor na žalbe branitelja optuženih S.S. i M.S. kojim je osporio sve navode iz tih žalbi i predložio da se žalbe odbiju kao neosnovane a istovremeno je tražio da o sjednici vijeća drugostepenog suda bude obavješten nadležni tužitelj.

Federalni tužitelj je podneskom broj T03 0 KTŽ 0037528 19 2 od 14.03.2019. godine predložio da se žalbe branitelja optuženih uvažavaju, pobijana presuda ukine te predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje.

Na sjednici vijeća ovog suda, koja je održana u smislu člana 319. ZKP FBiH, branitelj optuženog S.S. je obrazložio žalbu, ostajući u cijelosti kod navoda i prijedloga iz te žalbe, dok je optuženi S.S. izjavio da se u potpunosti slaže sa onim što je iznio njegov branitelj te dodao da on nije učinio krivično djelo za koje se tereti i koje mu se „nameće na silu“. Branitelj optuženog M.S. je obrazložio žalbu i naglasio da ostaje kod svih navoda i prijedloga iz te žalbe, te dodao da osnovanost žalbenih navoda potvrđuje i podnesak federalnog tužiteljstva u kojem je navedeno da je povrijeđeno pravo optuženih na odbranu, odnosno da je prvostepeni sud učinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka, pa je u cijelosti ostao kod prijedloga iz žalbe. Optuženi M.S. je izjavio da je u cijelosti saglasan sa navodima svog branitelja. Federalni tužitelj je izjavio da ostaje kod navoda i prijedloga iz podneska od 14.03.2019. godine te naglasio da nema elementa dobrovoljnosti pa smatra da sud nije ni mogao da prihvati sporazum o priznanju krivnje optuženih, kako je obrazloženo i u pomenutom podnesku.

Ovaj sud je ispitao pobijanu presudu u granicama žalbenih navoda i po službenoj dužnosti, u smislu člana 321. ZKP FBiH da li je na štetu optuženih povrijeđen krivični zakon, pa je odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga:

Branitelji optuženih žalbama pobijaju prvostepenu presudu zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka d) ZKP FBiH. S tim u vezi, branitelj optuženog S.S. u žalbi najprije navodi da je sporazum o priznanju krivnje zaključen sa kantonalnim tužiteljstvom na glavnom pretresu održanim pred prvostepenim sudom dana 09.04.2014. godine bez provedenog postupka razmatranja izjave o priznanju krivnje u smislu volje, svijesti i razumijevanja kod optuženog, te da nije postojalo dovoljno dokaza o njegovoj krivnji u smislu člana 245. stav 1., tačke a) i b) i stav 2. u vezi sa članom 246. stav 1., stav 4. tačka b) i stav 6. ZKP FBiH. U žalbi branitelja se dalje tvrdi da ni u ponovljenom postupku optuženi S.S. nije dobrovoljno pristao na zaključenje sporazuma o priznanju krivnje i da iz dokaza proizilazi da oštećeni i svjedoci optuženog ne terete za bilo kakvo krivično djelo, te da je u tom smislu imao namjeru priložiti dokaze odbrane što mu je uskraćeno donošenjem pobijane presude, tako da je povrijeđeno pravo na odbranu optuženog, kako navodi u žalbi, prevashodno radi neposrednog dokazivanja neistinitih i kontradiktornih izjava svjedoka.

I branitelj optuženog M.S. u žalbi ukazuje da je ovaj optuženi na pretresu održanom dana 16.11.2018. godine izjavio da odustaje od sporazuma kojeg je zaključio 2014. godine, ali da je prvostepeni sud, i pored insistiranja optuženog da se održi glavni pretres na kojem bi se izveli svi dokazi, prihvatio sporazum o priznanju krivnje i na taj način optuženom uskratio pravo na odbranu, budući da optuženi smatra da bi dokazao da nije učinio krivično djelo za koje je pobijanom presudom oglašen krivim. Prema stavu branitelja ovog optuženog, samim tim što u ponovljenom postupku na održanom ročištu nije izvršio provjeru da li je sporazum o priznanju krivnje zaključen dobrovoljno, svjesno i sa razumijevanjem i što optuženog S. nije bilo šta pitao vezano za zaključenje sporazum, odnosno što nije postupio u smislu člana 246. stav 6. ZKP FBiH, sud je povrijedio pravo na odbranu optuženog.

Ispitujući osnovanost iznesenih žalbenih navoda branitelja optuženih S.S. i M.S., ovaj sud je utvrdio da iz sadržine spisa slijedi da je, nakon što je na glavnom pretresu održanom dana 09.04.2014. godine razmotrio i prihvatio sporazume o priznanju krivnje koji su zaključeni između optuženih, branitelja optuženih i kantonalnog tužiteljstva, prvostepeni sud donio presudu broj 03 0 K 012064 14 K od 09.04.2014. godine koja je ukinuta rješenjem ovog suda broj 03 0 K 012064 14 Kž od 13.12.2017. godine i predmet vraćen prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje. Iz tog rješenja proizilazi da je navedena presuda ukinuta jer nije bilo razloga o ispunjenosti svih uvjeta za prihvatanje sporazuma o priznanju krivnje.

Uvidom u zapisnik sa ročišta održanog u ponovljenom postupku dana 16.11.2018. godine pred prvostepenim sudom utvrđeno je da je na zapisniku (strana 18.) najprije konstatovano da branitelj optuženog S.S. traži da se izvedu svi dokazi koji su ranije izvedeni, a potom da je branitelj ovog optuženog izjavio da optuženi S. odustaje od sporazuma (strana 19. zapisnika). Također, iz istog zapisnika slijedi da je branitelj optuženog M.S. naglasio da, nakon što je ukinuta presuda po sporazumu „moj branjenik izjavljuje eksplicite, znači da on odustaje od zaključenog sporazuma o priznanju krivnje“, te traži da se provede dokazni postupak i da se izvedu svi dokazi jer optuženi smatra da nije učinio krivično djelo za koje se tereti i to želi dokazati. U istom zapisniku je konstatovano da je u završnoj riječi branitelj optuženog S.S. naveo da smatra da sud ne može donijeti presudu po sporazumu nego da provede kompletan dokazni postupak, sa čime se saglasio i optuženi S.S., dok je branitelj optuženog M.S. naglasio da je ovaj optuženi na današnjem ročištu odustao od sporazuma, sa kojim navodima se saglasio i optuženi.

Iz razloga datih u pobijanoj presudi slijedi da prvostepeni sud, na strani 10. pasus 4., konstatuje da je sud ocijenio navedene dokaze i utvrdio da su priznanja krivnje optuženih S.S. i M.S. potvrđena tim dokazima odnosno da postoji dovoljno dokaza o krivnji optuženih u smislu člana 246. stav 6. tačka b) ZKP FBiH, pa je na osnovu člana 246. stav 5. ZKP FBiH prihvatio sporazume o priznanju krivnje zaključene dana 09.04.2014. godine između kantonalnog tužitelja, optuženih S.S. i M.S. i njihovih branitelja i utvrdio da su optuženi učinili krivična djela za koja su pobijanom presudom oglašeni krivim. Uz to, kako slijedi iz stanja spisa, prvostepeni sud iznosi stav da, budući da je taj sud već ranije prihvatio sporazume o priznanju krivnje zaključene 09.04.2014. godine, nije bilo razloga da se ti sporazumi ne prihvate i u ponovnom postupku.

Obzirom na takvo stanje u spisu, ovaj sud nalazi da je donošenjem pobijane presude na osnovu sporazuma o priznanju krivnje od 09.04.2014. godine, bez provjere da li su ispunjeni uvjeti za prihvatanje tih sporazuma u smislu odredbe člana 246. ZKP FBiH, povrijeđeno pravo optuženih na odbranu. Naime, isključivo je pravo izbora optuženih da li će prihvatiti zaključenje sporazuma o priznanju krivnje. Obzirom na činjenicu da je nakon prihvatanja sporazuma o priznanju krivnje zaključenih između optuženih, njihovih branitelja i kantonalnog tužiteljstva presuda kojom su ti sporazumi prihvaćeni ukinuta, iz ranije navedenih razloga, i predmet vraćen prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje, neprihvatljiv je stav prvostepenog suda izražen u ponovnom postupku da nema zakonskih razloga da se ne prihvate sporazumi koji su već zaključeni dana 09.04.2014. godine i razmotreni u smislu odredbe člana 246. ZKP FBiH, kako to sud

konstatuje na zapisniku sa ročišta održanog u ponovljenom postupku dana 16.11.2018. godine (strana 19. zapisnika). Stoga je prvostepeni sud, obzirom na navode optuženih i njihovih branitelja istaknute u ponovljenom postupku na održanom ročištu od 16.11.2018. godine, da optuženi odustaju od ranije potpisanih sporazuma o priznanju krivnje, prihvatanjem sporazuma o priznanju krivnje bez provjere postojanja svih uvjeta iz člana 246. ZKP FBiH za takvo postupanje, povrijedio pravo optuženih na odbranu, čime je učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka d) ZKP FBiH, na koje branitelji optuženih osnovano ukazuju u podnesenim žalbama.

Branitelj optuženog M.S. pobija prvostepenu presudu zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH navodima da je izreka pobijane presude nerazumljiva jer ne sadrži potpuni opis umišljajnog postupanja optuženih, tj. nije opisano da li su optuženi kritične prilike postupali sa direktnim ili eventualnim umišljajem. Prema stavu branitelja, analizom izreke pobijane presude je vidljivo da ista ne sadrži htijenje, odnosno pristajanje na zabranjenu posljedicu, kao bitno obilježje krivičnog djela za koje je optuženi oglašen krivim. Suprotno iznesenim žalbenim navodima, po ocjeni ovog suda, činjenični opis krivičnog djela razbojništva za koje je optuženi M.S. pobijanom presudom oglašen krivim, sadrži činjenice i okolnosti iz kojih proizilaze kako radnje izvršenja koje je preduzeo ovaj optuženi (koje su u dovoljnoj mjeri konkretizovane), tako i one koje se odnose na njegov psihički odnos prema tom krivičnom djelu, odnosno njegovo umišljajno postupanje. Stoga, izreka pobijane presude nije nerazumljiva pa nije učinjena ni bitna povreda odredaba krivičnog postupka na koju branitelj ukazuje u žalbi.

Prema stavu branitelja optuženog M.S., učinjena je bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz razloga što je u izreci presude navedeno da su optuženi predmetno krivično djelo za koje su oglašeni krivim počinili kao saizvršitelji a ne u sastavu grupe, kako se navodi u obrazloženju presude i da je na taj način učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH. Iz pobijane presude (strana 12., pasus drugi obrazloženja) proizilazi da prvostepeni sud, ocjenjujući utvrđeno činjenično stanje nalazi da su u njemu sadržana sva bitna, objektivna i subjektivna odilježla krivičnog djela Razbojništvo iz člana 289. stav 2., u vezi sa stavom 1. i članom 31. KZ FBiH jer su optuženi S.S. i M.S., kako navodi prvostepeni sud, sa umišljajem u sastavu grupe ljudi prilikom izvršenja djela upotrijebili vatreno oružje. Međutim, kako iz činjeničnog opisa krivičnog djela iz izreke presude ne proizilazi da je optuženim stavljeno na teret da je krivično djelo Razbojništvo iz člana 289. stav 2. u vezi sa stavom 1. KZ FBiH učinjeno u sastavu grupe, što je posebna kvalifikatorna okolnost tog krivičnog djela, osnovano se žalbom branitelja optuženog M.S. ukazuje na protivrječnost izreke sa razlozima datim u obrazloženju presude i na učinjenu bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH.

Pošto su pri donošenju prvostepene presude učinjene bitne povrede odredaba krivičnog postupka, ovaj sud nije bio u prilici da ispituje osnovanost žalbenih navoda branitelja optuženih koji su se odnosili na druge žalbene osnove.

Iz navedenih razloga, ovaj sud je djelimičnim uvažavanjem žalbi branitelja optuženih S.S. i M.S., na osnovu člana 330. tačka a) ZKP FBiH, donio rješenje kojim je prvostepenu presudu ukinuo i predmet vratio prvostepenom sudu na ponovno

odlučivanje. Naime, iako je u istom krivičnom predmetu presuda već jednom bila ukinuta, ovaj sud nije u mogućnosti, shodno članu 325. stav 2. ZKP FBiH, otvoriti pretres pred ovim sudom budući da pred prvostepenim sudom nije proveden glavni pretres i izvedeni dokazi.

Pri ponovnom odlučivanju, sud će otkloniti učinjenu bitnu povredu odredaba krivičnog postupka na koje mu je ukazano ovim rješenjem, pa će nakon savjesne i potpune ocjene svih relevantnih činjenica i okolnosti moći donijeti pravilnu i na zakonu osnovanu odluku.

Zapisničar
Mevlida Šeta,s.r.

Predsjednik vijeća
Slavko Pavlović,s.r.